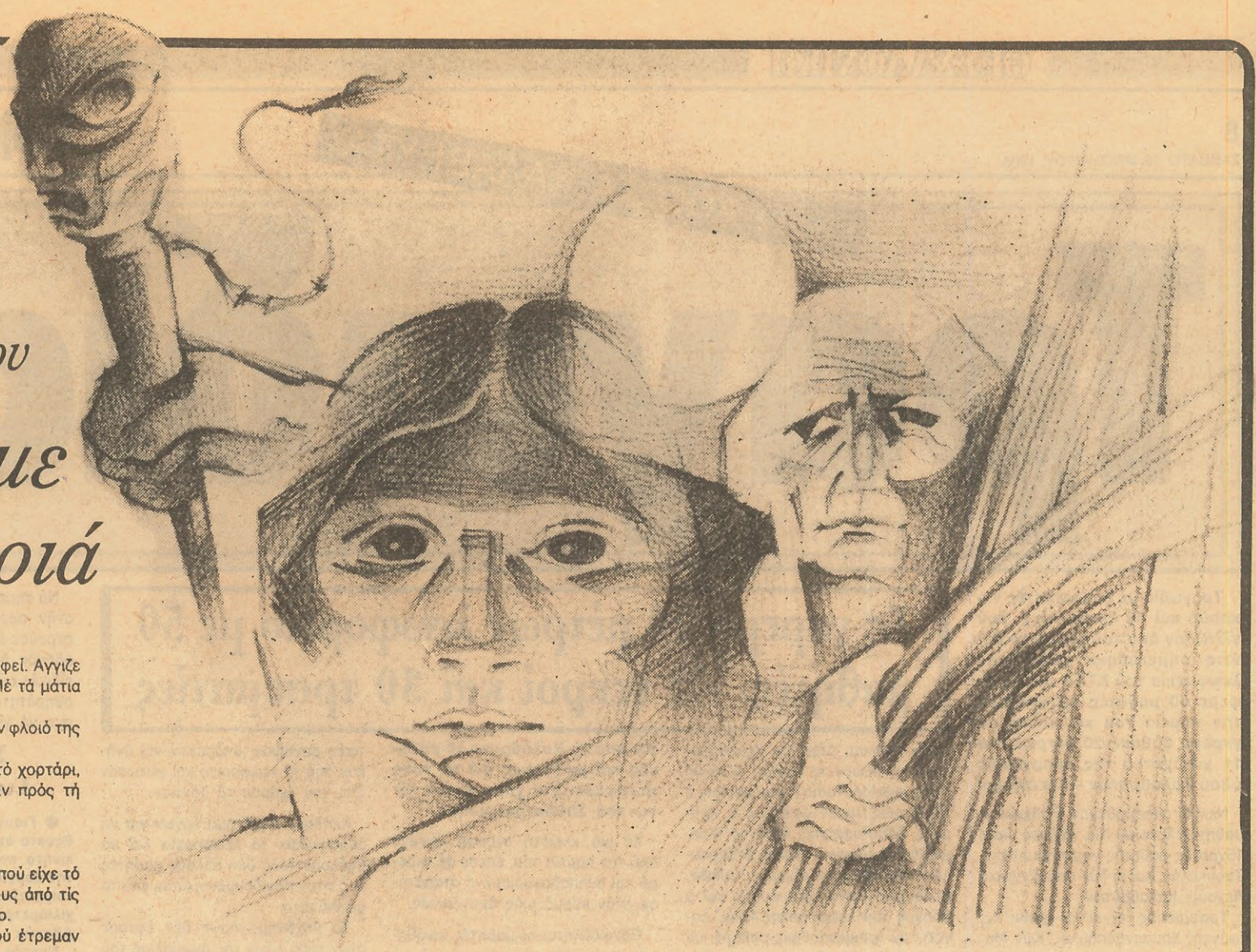

Ραίη Μπράντμπουρυ

Θα φύγουμε ίσως μακριά

Ηταν ένα πράγμα παράξενο πού δέν μπορούσε νά περιγραφεί. Αγγιζε τίς τρίχες τού σβέρκου του καθώς ξυπνούσε ξαπλωμένος. Μέ τά μάτια κλειστά πίεσε τά χέρια του στό χώμα.

Μήπως ή γή άναταράζοντας τίς άρχαίες φωτιές κάτω άπό τόν φλοιό της γυρνούσε στόν ύπνο της;

Ηταν τά βουβάλια στά σκονισμένα λιβάδια, όπου σφύριζε τό χορτάρι, πού ποδοκροτούσαν ρυθμικά τό γρασίδι καί κατευθύνονταν πρός τή μεριά του όπως μιά καταιγίδα;

Οχι.

Τί; Τί ήταν λοιπόν;

Ανοιξε τά μάτια του καί ήταν τό παιδί, ό Χο - Αβί, τής φυλής πού είχε τό όνομα ένός πουλιού, στούς λόφους πού πήραν τό όνομά τους άπό τίς σκιές τών νυχτερίδων, μιά μέρα πού ήταν κακή χωρίς λόγο.

Ο Χο - Αβί στύλωσε τό βλέμμα στά πλαϊνά τής σκηνής πού έτρεμαν όπως ένα μεγάλο ζώο στή θύμηση τού χειμώνα.

Πείτε μου, σκέφτηκε, άπό πού έρχεται αύτό τό τρομερό πράγμα; Ποιόν θά σκοτώσει;

Σήκωσε τήν τέντα τής εισόδου καί βγήκε έξω στό χωριό του.

Γύρισε άργά, ένα παιδί μέ τά κόκκαλα στά σκουρόχρωμα μάγουλά του όπως τό στήθος ένός μικρού πουλιού πού πετά. Τά καστανά του μάτια είδαν τόν ούρανό γεμάτο άπό θεούς καί σύννεφα, τό βαθουλωτό αύτί του άκουσε άγκαθωτά χόρτα νά ήχούν πάνω στά τύμπανα τού πολέμου, άλλά παρόλα αύτά τό μεγαλύτερο μυστήριο τόν τράβηξε στήν άκρη τού χωριού.

Εδώ, έλεγαν οί θρύλλοι, ή στεριά προχωρούσε όπως ή παλίρροια σέ μιά άλλη θάλασσα. Ανάμεσα στό έδώ καί στό έκεί ύπήρχε τόσο πολύ χώμα όσα ήταν τά άστρα κατά μήκος τού νυχτερινού ούρανού. Κάπου σ' αύτή τήν άπέραντη γή, θύελλες άπό μαύρα βουβάλια θέριζαν τό χορτάρι. Καί έδώ στεκόταν ό Χο - Αβί, τό στομάχι του μιά γροθιά, άπορώντας, ψάχνοντας, περιμένοντας, γεμάτος φόβο.

Καί σύ; είπε ό ίσκιος ένός γερακιού.

Ο Χο - Αβί γύρισε.

Ηταν ή σκιά άπό τό χέρι τού παππού του πού έγραφε στόν άνεμο.

Οχι. Ο παππούς έκανε τό σημάδι τής σιωπής. Η γλώσσα του κινήθηκε άπαλά σέ ένα στόμα χωρίς δόντια. Τά μάτια του ήταν μικρά ρυάκια πού έτρεχαν πίσω άπό τίς θυθισμένες σάρκινες κοίτες, τούς σκαμμένους χειμάρρους τού προσώπου του.

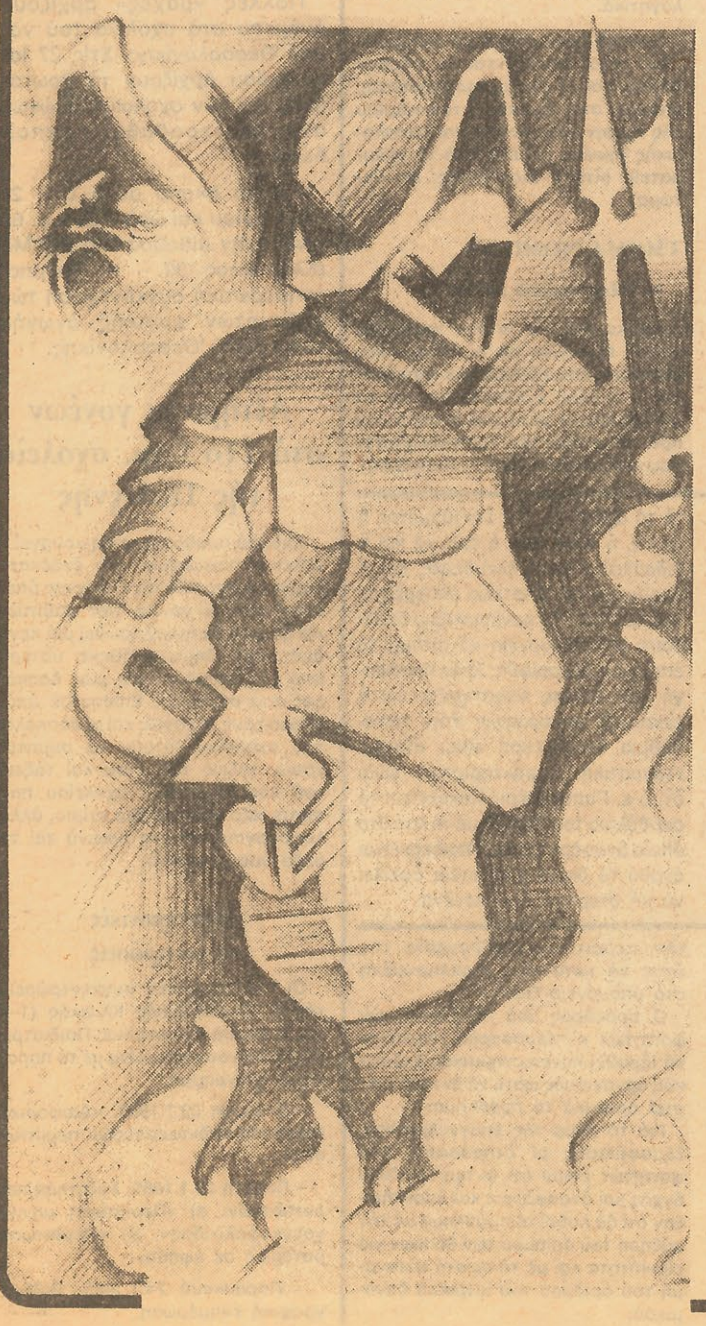

Τώρα στεκόταν στήν άκρη τής μέρας, καθώς τούς τραβούσε κοντά του τό άγνωστο.

Καί ό Γέροντας έκανε όπως είχε κάνει τό παιδί. Τό ξεραμένο πτερύγιο τού αύτιού του προσανατολίστηκε, τά ρουθούνια του συσπάστηκαν. Ο Γέροντας άγωνιούσε κι αύτός γιά ένα μουγκρητό πού θά άπαντούσε άπό όποιαδήποτε διεύθυνση καί θά τούς έλεγε ότι ήταν μόνο ένα τρομερό ξέσπασμα τού καιρού σέ κάποιο μακρινό ούρανό. Ομως ό άνεμος δέν έδωσε καμιά άπάντηση, μίλησε μόνο στόν έαυτό του.

Ο Γέροντας έκανε τό σημάδι πού έλεγε ότι έπρεπε νά ξεκινήσουν γιά τό Μεγάλο Κυνήγι. Αύτή, είπαν τά χέρια του σάν νά ήταν ένα στόμα, ήταν μιά μέρα γιά τό νεαρό κουνέλι καί τό πουλί πούχε χάσει τά φτερά του. Μαζί τους δέν έπρεπε νά πάει κανένας πολεμιστής. Ο λαγός καί ό έτοιμοθάνατος γύπας έπρεπε νά άκολουθήσουν μαζί τά ίχνη. Γιατί μόνο οί πολύ νέοι βλέπουν τή ζωή μπροστά τους καί μόνο οί πολύ γέροι βλέπουν τή ζωή πίσω τους, οί άλλοι άνάμεσα, είναι πολύ άπασχολημένοι μέ τή ζωή καί δέν βλέπουν τίποτα.

Ο Γέροντας στράφηκε άργά πρός όλες τίς κατευθύνσεις.

Ναί! Ηξερε, ήταν βέβαιος, ήταν σίγουρος! Γιά νά βρεθεί αύτό τό σκοτεινό πράγμα χρειαζόταν ή άθωότητα τού νεογέννητου καί ή άθωότητα τού τυφλού πού έβλεπαν καθαρά.

Ελα! είπαν τά τρεμάμενα δάχτυλα.

Καί τό κουνέλι μέ τή δυνατή όσφρηση καί τό γεράκι πού δέν μπορούσε πιά νά πετάξει βγήκαν σάν σκιές άπό τό χωριό καί κατευθύνθηκαν έκεί πού άλλαζε ό καιρός.

Εψαξαν στούς ψηλούς λόφους γιά νά δούν έάν οί πέτρες ήταν ή μιά πάνω στήν άλλη καί ήταν έτσι τοποθετημένες. Ερεύνησαν τά λιβάδια, άλλά βρήκαν μόνο τούς άέρηδες πού έπαιζαν έκεί όπως τά παιδιά τής φυλής όλη τή μέρα. Καί βρήκαν αίχμές άπό θέλη παλιών πολέμων.

Οχι, τό χέρι τού Γέροντα ζωγράφισε στόν ούρανό, οί άντρες αύτής τής φυλής καί τής άλλης πιό πέρα κάπνιζαν δίπλα στίς καλοκαιρινές φωτιές ένώ οί γυναίκες έκοβαν ξύλα. Δέν είναι ό ήχος άπό θέλη πού πετούν στόν άέρα αύτό πού σχεδόν άκούμε.

Στό τέλος, όταν ό ήλιος θυθίστηκε στή γή τής φυλής τών βουβαλοκυνηγών, ό Γέροντας σήκωσε ψηλά τά μάτια του.

Τά πουλιά, τά χέρια του φώναξαν ξαφνικά, πετούν πρός τόν νοτιά! Τό καλοκαίρι τέλειωσε!

Οχι, είπαν τά χέρια τού άγοριού, τό καλοκαίρι έχει μόλις άρχίσει! Δέν βλέπω κανένα πουλί!

Είναι τόσο ψηλά, είπαν τά δάχτυλα τού Γέροντα, πού μόνο οί τυφλοί μπορούν νά νιώσουν τό πέρασμά τους. Σκιάζουν τήν καρδιά πιό πολύ άπό ότι τή γή. Τά αίσθάνομαι νά τραβούν στό νοτιά μέσα στό αίμα μου. Φεύγει τό καλοκαίρι. Ισως πρέπει νά τό άκολουθήσουμε. Θά φύγουμε ίσως μακριά.

Οχι! φώναξε δυνατά τό άγόρι, φοβισμένο ξαφνικά. Νά πάμε πού; Γιατί; Γιά πιό λόγο;

Ποιός ξέρει; είπε ό Γέροντας καί ίσως δέν θά μετακινηθούμε. Ακόμα όμως καί χωρίς νά άλλάξουμε τόπο, θά φύγουμε ίσως μακριά.

Οχι! Γυρίστε πίσω! φώναξε τό άγόρι στόν άδειανό ούρανό, στά άόρατα πουλιά, στόν διάφανο άέρα. Μή φεύγεις καλοκαίρι!

Δέν ώφελεί, είπε τό ένα χέρι τού Γέροντα πού κινήθηκε μόνο του. Ούτε έσύ ούτε έγώ ούτε ή φυλή μας μπορεί νά άντέξει σ' αύτόν τόν καιρό. Είναι μιά άλλαγμένη έποχή, πού ήρθε γιά νά έπικρατήσει στή γή παντοτεινά.

Από πού όμως έρχεται;

Από δώ, είπε τελικά ό Γέροντας.

Καί μέσα στό σούρουπο κύταξαν κάτω στήν άπέραντη ύδάτινη έκταση τής άνατολής πού πήγαινε πέρα άπό τήν άκρη τού κόσμου, έκεί όπου κανένας δέν είχε πάει ποτέ.

Εκεί. Τό χέρι τού Γέροντα τινάχτηκε σφιγμένο σέ γροθιά. Εκεί είναι.

Μακριά μπροστά τους ένα μοναχικό φώς έκαιγε στήν άκτή.

Καθώς άνέβαινε στόν ούρανό τό φεγγάρι, ό Γέροντας καί τό άλαφροπάτητο άγόρι πού θάδιζαν άθόρυβα στήν άμμο, άκουσαν παράξενες φωνές στή θάλασσα, μύρισαν άγριόχορτα καμμένα άπό τή φωτιά πού τώρα ξαφνικά έγινε κοντινή.

Σύρθηκαν πάνω στίς κοιλιές τους. Εμειναν ξαπλωμένοι κοιτάζοντας στό φώς.

Καί όσο περισσότερο κύταζε τόσο πιό πολύ πάγωνε ό Χο - Αβί, καί ήξερε ότι όλα όσα είχε πεί ό Γέροντας ήταν άλήθεια.

Γιατί παρασυρμένα άπό αύτή τή φωτιά τήν φτιαγμένη άπό ξερόκλαδα καί μούσκλια, πού τρεμόφεγγαν ζωηρά στό έλαφρό θραδινό άεράκι πού ήταν πιό κρύο τώρα, μέσα στήν καρδιά τού καλοκαιριού, βρισκόταν κάτι πλάσματα πού όμοια δέν είχε δεί ποτέ του.

Ηταν άντρες μέ πρόσωπα σάν λευκοπυρωμένα κάρβουνα, μέ μερικά μάτια σ' αύτά τά πρόσωπα γαλάζια σάν τόν ούρανό. Ολοι αύτοί οί άντρες είχαν γυαλιστερό τρίχωμα στά μάγουλα καί στό πηγούνι τους πού κατέληγε σέ μιά μυτερή άκρη. Ενας άντρας στεκόταν μέ ύψωμένη τήν άστραπή στό χέρι του καί έχοντας ένα μεγάλο φεγγάρι άπό αίχμηρό ύλικό στό πρόσωπό του πού έμοιαζε μέ τό κεφάλι ένός ψαριού. Οί άλλοι είχαν λαμπερά στρόγγυλα καύκαλα άπό κάποιο ύλικό πού κουδούνιζαν κολλημένα στό στήθος τους πού έθγαζαν έναν σιγανό θαθύ ήχο σέ κάθε τους κίνηση. Καθώς ό Χο - Αβί παρακολουθούσε, μερικοί άντρες σήκωσαν τά ήχηρά λαμπερά άντικείμενα άπό τά κεφάλια τους, έθγαλαν άπό τό δέρμα τους τά καθουρένια καθούκια τους πού θάμπωναν τά μάτια, τά χελωνίσια καύκαλα άπό τό στήθος τους, τά μπράτσα τους, τά πόδια τους καί πέταξαν αύτά τά έξωτερικά περιθλήματα στήν άμμο. Κάνοντάς το αύτό, τά πλάσματα γέλασαν, ένώ στά άνοιχτά τού κόλπου διαγραφόταν πάνω στά νερά ένα μαύρο σχήμα, ένα μεγάλο σκοτεινό κανώ μέ κάτι πράγματα σάν σμπαραλιασμένα σύννεφα κρεμασμένα σέ δοκάρια πάνω του.

Αφού κράτησαν γιά πολύ τήν άναπνοή τους ό Γέροντας καί τό άγόρι άπομακρύνθηκαν.

Από ένα λόφο, έθλεπαν τή φωτιά πού τώρα δέν ήταν μεγαλύτερη άπό ένα άστέρι. Μπορούσες νά τήν σθήσεις μέ τήν κίνηση μιάς θλεφαρίδας. Εάν έκλεινες τά μάτια σου έξαφανιζόταν.

Παρόλα αύτά, έμενε στή θέση της.

Αύτό είναι, ρώτησε τό άγόρι, τό μεγάλο γεγονός;

Τό πρόσωπο τού Γέροντα ήταν τό ίδιο μέ ένός πληγωμένου άητού, γεμάτο μέ τρομερά χρόνια καί άνεπιθύμητη σοφία. Τά μάτια του έλαμπαν ζωηρά, σάν νά άνάθλυζε άπό αύτά μιά πηγή άπό δροσερό καθαρό νερό, πού μέσα της όλα μπορούσε νά τά δεί κανείς, σάν ένα ποτάμι πού έπινε τόν ούρανό καί τή γή καί τό ήξερε, δεχόταν σιωπηλά καί δέν θά άρνιόταν τήν συσσώρευση τής σκόνης, τού χρόνου, τών μορφών, τών ήχων καί τού πεπρωμένου.

Ο Γέροντας έγνεψε μέ τό κεφάλι, μιά φορά.

Αύτός ήταν ό τρομερός καιρός. Ετσι θά τέλειωνε τό καλοκαίρι. Αύτό έκανε τά πουλιά νά ξαναγυρίζουν πίσω στό νοτιά, χωρίς νά άφήνουν σκιές, διασχίζοντας μιά πικραμένη γή.

Τά γερασμένα χέρια έπαψαν νά κινούνται. Η έποχή τών έρωτήσεων είχε τελειώσει.

Πολύ μακριά ή φωτιά ζωντάνεψε. Ενα άπό τά πλάσματα κινήθηκε. Τό λαμπερό ύλικό στό χελωνίσιο κέλυφος τού σώματός του άστραψε. Ηταν σάν ένα θέλος πού πλήγωνε τή νύχτα.

Τότε τό άγόρι έξαφανίστηκε στό σκοτάδι άκολουθώντας τόν άητό καί τό γεράκι πού ζούσαν στό πετρωμένο κορμί τού παππού του.

Κάτω ή θάλασσα ύψώθηκε καί έστειλε ένα άλλο μακρύ άλμυρό κύμα σέ δισεκατομμύρια κομμάτια πού συντρίφτηκαν μέ συριγμό σάν σμήνος άπό λεπίδες κατά μήκος τής ήπειρωτικής άκτής.

Ο διάσημος Αμερικανός συγγραφέας Ραίη Μπράντμπουρυ έχει στό ένεργητικό του περισσότερα άπό 400 διηγήματα, κινηματογραφικά σενάρια, τηλεοπτικές προσαρμογές τών έργων του, ποιήματα, άρθρα καί θεατρικά έργα. Στά 65 του χρόνια έξακολουθεί νά παραμένει ένας ένθουσιώδης έφηθος πού άρνείται νά μπεί σέ άεροπλάνο ή νά όδηγήσει αύτοκίνητο καί παρατηρεί τόν κόσμο σάν νά τόν βλέπει γιά πρώτη φορά. Κάθε πρωί πηγαίνει μέ τό ποδήλατο στό γραφείο του καί μέσα στήν άκαταστασία πού δημιουργούν τά παιχνίδια, οί μάσκες καί τά βιβλία του, έργάζεται παράλληλα σέ έξι τουλάχιστον θέματα, προκαλώντας συνέχεια έκπλήξεις στόν ίδιο τόν έαυτό του. Ανάμεσα στά πιό γνωστά έργα του συγκαταλέγονται τά «Χρονικά τού πλανήτη Αρη», τό «Φαρενάιτ 451» καί πολλά άριστουργηματικά διηγήματα έπιστημονικής φαντασίας, πού τού έδωσαν τόν τίτλο τού «πρύτανη» τού είδους.

Μετάφραση καί επιμέλεια

Ελένη Ανδρικοπούλου

Εικονογράφηση

Θανάσης Παπιώτης